

NAVADNA MAHONIJA

Mahonia aquifolium

Tinka Bačič, Robert Brus, Petra Sladek, Simona Strgulc Krajšek
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

DOMOVINA Zahod Severne Amerike .

OPIS Do 1 m visok grm z vednozelenimi, zgoraj bleščečimi, do 20 cm dolgimi lihopernato sestavljenimi listi. Posamezen list je sestavljen iz 2–6 parov nasprotnih, trnato nazobčanih, usnjatih lističev in končnega lističa. Lističi po velikosti in videzu spominjajo na liste bodike, v primerjavi s katero so tanjši in imajo navzdol zavihan rob. Cvetovi so zlatorumeni, združeni v pokončna, gosta in razvejena grozdasta socvetja. Plodovi so sočne, črnoskrlatne, modrikasto poprhnjene, do 8 mm debele sočne jagode.

ČAS CVETENJA April–maj

ZRELOST SEMEN Pozno poletje, september.

RASTIŠČA Pogosta okrasna vrsta, ki dobro uspeva tudi v senci. Podivjano jo najdemo predvsem v živih mejah, razširi se lahko tudi na gozdna območja.

RAZMNOŽEVANJE IN RAZŠIRJANJE Razširja se s pticami, ki pojedo plodove, seme pa raznesejo z iztrebki.

ODSTRANJEVANJE Mahonijo odstranimo ročno, s puljenjem ali izkopavanjem celih rastlin. Ker se rastlina razmnožuje tudi s semeni, jo je treba odstranjevati pred plodenjem.

KAM Z ODSTRANJENIMI RASTLINAMI

Rastlinski material do količine 2 m³ lahko oddamo v zbirni center na Povšetovi 2 v Ljubljani:

V zabojnik ZELENI ODREZ odložimo:

- veje (lahko z listi in cvetovi) do premera 2 cm.

V zabojnik INVAZIVNE RASTLINE – OSTALO odložimo:

- veje s plodovi do premera 2 cm,
- podzemne dele,
- ločeno zbrane plodove.

Za oddajo večje količine rastlinskega materiala (nad 2 m³) ter vej premera nad 2 cm se se je pred oddajo treba dogovoriti s podjetjem JP VOKA SNAGA, d. o. o.

(invazivne.rastline@vokasnaga.si).

Veje brez plodov lahko kompostiramo v domačem kompostniku.

**PREPOZNAJ,
PREDELAJ
ALI PREDAJ.**

Navadna mahonija kot okrasni grm.
Foto: R. Brus

Cvetovi in lihopernato sestavljeni listi navadne mahonije. Foto: R. Brus

Užitni plodovi navadne mahonije.
Foto: R. Brus

MOŽNOSTI UPORABE ODSTRANJENIH RASTLIN

Jagode mahonije dozoriijo septembra in ostanejo na vejah do zime. Ker so pogojno užitne, so jih ponekod uporabljali presne ali za barvanje vina, v domovini tudi za izdelavo žganih pijač. Rastlina vsebuje več zdravilnih učinkovin. Iz odstranjenih rastlin je mogoče pridobivati barvila in sicer iz notranjega lubja, debel in korenin rumeno ali zeleno, iz plodov temno zeleno, vijolično ali temno modro-škrlatno, iz listov pa zeleno. Les iz debelc je uporaben za kurjavo ali predelavo v lesne sekance in drobljence.

Opozorilo: Plodovi mahonije vsebujejo strupene snovi in presni niso primerni za prehrano, odsvetovana pa je tudi uporaba večjih količin prekuhanih plodov.

Prerezi lesa navadne mahonije.
Foto: M. Merela

APPLAUSE – OD ŠKODLJIVIH DO UPORABNIH TUJERODNIH RASTLIN Z AKTIVNIM VKLJUČEVANJEM PREBIVALCEV

Način citiranja: Bačič T., Brus R., Sladek P., Strgulc Krajšek S. (2018): Informativni listi za invazivne tujerodne vrste rastlin v projektu Applause. Navadna mahonija (*Mahonia aquifolium*). Spletna stran: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/applause/>

Mestna občina
Ljubljana

Univerza v Ljubljani

